

**QORTI ĊIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)**

**ONOR.IMHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)**

Illum, 16 ta' Jannar 2023

Rik. Gur. Nru.: 276/2021JPG

Kawza Nru.: 10

TF

Vs

GF

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' TF datat 14 ta' Novembru, 2022, a fol 119 et seqq., li jaqra hekk:

- 1. Illi l-esponenti ntavolat il-proceduri odjerni u effettivament ghalkemm il-partijiet ghadhom legalment mizzewgin u kwindi ghadhom bil-komunjoni tal-akkwisti, huma ilhom jghixu hajja separata minn xulxin sa minn Awwissu 2019;*
- 2. Illi peress li ma fadal l-ebda dubju li l-partijiet ser jirrikonciljaw, l-esponenti tixtieq illi ai termini tal-Artikolu 55 tal-Kapitlu 16 tal-Ligijiet ta' Malta, dina l-Onorabbli Qorti joghghobha tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti li tezisti bejn il-partijiet;*
- 3. Illi t-talba tal-esponenti bl-ebda mod ma tippregudika lill-intimat, anzi l-esponenti tikkontendi illi huwa fl-interess taz-zewg partijiet li jkunu jistghu jagixxu f'atti civili minghajr il-kunsens ta' xulxin kif ukoll li ma jibqghux responsabbli ghad-djun li xi hadd minnhom jista' talvolta jaghmel; liema hsieb*

gie anke kondiviz mill-Qorti tal-Appell fil-kaz Daniela Mizzi vs Duncan Peter Mizzi deciz. fit-28 ta' Marzu 2014 fost hafna jurisprudenza ohra;

4. *Illi f'dar-rigward il-Qorti tal-Appell iddikjarat illi:-*

*“I tema legali jinghad illi l-Artikolu 55 tal-Kap 16 li fuq hija bbazzata t-talba attrici, jaghti l-fakolta' lil parti jew ohra li “f'kull zmien: matul is-smiegh tal-kawza ta' firda titlob il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni tar-residwu taht amministrazzjoni separata li tkun tezisti bejn il-konjugi ... t-talba ghall-waqfien m'ghadniex tinghata jekk parti tkun ser issofri “pregudizzju mhux proporzjonat”. **Inoltre, l-oneru tal-prova ta' dan ir-rekwizit jirrisjedi fuq min qed jallegah, skont il-principju incumbit ei qui dicit non ei qui negat.**”*

Ghaldaqstant l-esponent bir-rispett jitlob ill dina l-Onorabbli Qorti joghgobha:

- 1. Tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti li tezisti bejn il-partijiet u dana ai termini tal-Artikolu 55 tal-Kap 16; u*
- 2. Tordna li l-istess ordni tigi nnotifikata lid-Direttur tar-Registru Pubbliku u timponi fuqu terminu, sabiex l-istess ordni tigi debitament registrata minn l-istess Direttur.*

Rat li l-atti tar-rikors u d-dokumenti esebiti gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat ir-risposta tal-intimat datata 14 ta' Novembru, 2022 permezz ta' visto fejn l-avukat difensur tal-intimat Dr Gingell Littlejohn iddikjarat li l-intimat ma joggezzjonax ghat-talba kif dedotta.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha esebiti;

Rat il-verbal kongunt tal-partijiet kif assisiti datat 16 ta' Jannar 2023, li permezz tieghu l-partijiet iddikjaraw li fid-dawl tan-nuqqas ta' oggezzjoni ghat-talba attrici, l-partijiet ma jehtiegux seduta ghas-smigh u stiednu l-Qorti tghaddi ghas-sentenza minnufih;

Ikkonsidrat:

Illi din hija sentenza in parte wara talba maghmula mill-attrici permezz tar-rikors datat 14 ta' Novembru 2022, sabiex il-Qorti tordna il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti bejn l-kontendenti u dana ai termini tal-artikolu 55 (1) tal-Kodici Civili. Din it-talba mhiex opposta daparti tal-intimat.

Dan l-artikolu jipprovdi s-segwenti:

“Il-qorti tista’, f’kull żmien matul is-smigh tal-kawża ta’ firda, fuq talba ta’ wiehed jew l-oħra mill-miżżewġin, tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni ta’ residwu taht amministrazzjoni separata li teżisti bejn il-miżżewġin.”

Skond is-subinciz (2) tal-istess artikolu, l-ordni tal-waqfien tal-komunjoni ghandu jinghata b’sentenza u skont is-subinciz (3) l-ordni tal-waqfien ikun jghodd minn meta s-sentenza tghaddi in gudikat.

Illi r-raba sub-inciz tal-istess artikolu imbaghad jipprovdi illi:

“Qabel tordna l-waqfien tal-komunjoni kif provdut f’dan l-artikolu, il-qorti ghandha tqis jekk xi parti tkunx sejra tbatu preġudizzju mhux proporzjonat bil-waqfien tal-komunjoni qabel is-sentenza tal-firda.”

Illi kif inghad fis-sentenza fl-ismijiet: **Daniela Mizzi vs Duncan Peter Mizzi**, deciza mill-Qorti tal-Appell fit-28 ta’ Marzu 2015:

“In tema legali jinghad illi l-Artikolu 55 tal-Kap.16 li fuqha hija bbazata t-talba attrici jaghti l-fakolta’ lil parti jew oħra li “f’kull żmien matul is-smiegh tal-kawża ta’ firda titlob il-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti jew tal-komunjoni tar-residwu taht amministrazzjoni separata li tkun teżisti bejn il-konjugi.....t-talba għall-waqfien m’ghandhiex tinghata jekk parti tkun ser issofri “preġudizzju mhux proporzjonat.” Inoltr, l-oneru tal-prova ta’ dan ir-rekwizit jirrisjedi fuq min qed jallegah, skond il-principju incumbit ei qui dicit non ei qui negat.”

Il-Qorti tal-Appell ikkonfermat decizjoni moghtija mill-Qorti tal-Familja fejn qieset li l-intimat ma kienx ser isofri pregudizzju sproporzjonat bit-terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti fil-mori tal-kawza. Ghall-kuntrarju, gie kkonsidrat mill-Qorti tal-Appell li t-terminazzjoni tal-komunjoni kienet ser iggib beneficcju inkwantu jevita li xi parti jew ohra taghmel xi dejn li, ‘l quddiem, ikun jista’ jigi addebitat lill-komunjoni.

Illi wkoll fil-kawza fl-ismijiet: **Desiree Lowell sive Desiree Lowell Borg vs Michael Lowell** deciza mill-Qorti tal-Appell fit-30 ta’ Ottubru 2015, fejn il-Qorti tal-Appell ikkonfermat li is-sentenza moghtija mill-Qorti Civili (Sezzjoni Familja) ntqal:

“...il-Qorti tosserva li l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ma jista’ jkun ta’ ebda pregudizzju ghas-sehem tal-attrici mill-assi li talvolta din tiskopri wara li twafqet il-komunjoni, ghax il-waqfien tal-komunjoni jirreferi ghal futur u mhux ghal dawk l-assi li diga’ dahlu u qeghdin fil-komunjoni anke jekk ad insaputa tal-attrici”.

Illi in vista tan-nuqqas ta’ risposta u oggezzjonijiet da parti tal-konvenut, il-Qorti tqis illi m’hemm l-ebda ostakolu sabiex it-talbiet tal-attrici jigu milqugha.

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti taqta’ u tiddeciedi billi tilqa’ t-talba tal-attrici u konsegwentement tordna l-waqfien tal-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet ai termini tal-Artikolu 55 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta’ Malta, u tordna n-notifika ta’ din is-sentenza lid-Direttur tar-Registru Pubbliku a spejjez tal-attrici.

Spejjez riservati ghal gudizzju finali.

Moqrija.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

**Christabelle Cassar
Deputat Registratur**